Jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych, bieżące procedury i postępowania wszczęte przed końcem okresu przejściowego będą nadal prowadzone na mocy prawa UE. W portalu e-Sprawiedliwość do końca 2024 r. będą nadal aktualizowane informacje dotyczące Wielkiej Brytanii na podstawie dwustronnej umowy z tym krajem.

Jak doprowadzić do wykonania orzeczenia

Anglia i Walia

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

Wykonanie wyroku to zatwierdzone przez sąd działanie mające na celu nakłonienie dłużników egzekwowanych do zastosowania się do orzeczenia sądu.
W systemie prawnym Anglii i Walii wybór metody wykonania wyroku należy wyłącznie do wierzyciela egzekwującego.
Przy wyborze metody wykonania wyroku wierzyciel powinien wziąć pod uwagę, czy:
odzyskanie długu i wyegzekwowanie opłat sądowych od pozwanego jest prawdopodobne;
pozwany jest winien pieniądze innym osobom lub sądy hrabstw wydały przeciwko niemu inne wyroki;
pozwany jest właścicielem mienia lub składników majątku, które można zająć i sprzedać w drodze licytacji;
pozwany jest osobą pracującą;
pozwany dysponuje innymi źródłami dochodu, np. dochodem z tytułu inwestycji;
pozwany posiada rachunek bankowy, rachunek w towarzystwie budowlanym lub innego rodzaju rachunek;
pozwany jest właścicielem nieruchomości (domu/mieszkania) lub
inne osoby są winne pozwanemu pieniądze.
Poniżej przedstawiono informacje na temat poszczególnych rodzajów środków egzekucyjnych. Wierzyciel egzekwujący powinien wybrać środek, co do którego istnieje największe prawdopodobieństwo, że doprowadzi do odzyskania należnych mu środków pieniężnych.
Sąd nie jest w stanie zagwarantować, że wierzyciel egzekwujący odzyska należne mu środki pieniężne, a podjęcie jakichkolwiek czynności egzekucyjnych wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty sądowej. Mimo że sąd doliczy kwotę opłaty do kwoty należnej od pozwanego, nie będzie mógł zwrócić wierzycielowi uiszczonych przez niego opłat, jeżeli powód nie odzyska środków pieniężnych od pozwanego. Dodatkowe informacje na ten temat zawiera broszura dotycząca czynności egzekucyjnych.
Ogólne informacje dla wierzycieli zawierają wytyczne pt. Make a Court Claim for Money (Jak wystąpić do sądu z roszczeniem pieniężnym?).
Ogólne informacje dla dłużników zawierają następujące wytyczne:
County court judgments for debt (Wyroki sądów hrabstw w przedmiocie długów)
Respond to a court claim for money (Jak przekazać odpowiedź na pozew dotyczący roszczenia pieniężnego?)
Make a Court Claim for Money (Jak wnieść pozew dotyczący roszczenia pieniężnego do sądu?)
Poniżej przedstawiono poszczególne rodzaje środków egzekucyjnych:

Zajęcie (obecnie określane mianem *taking control of goods*, wcześniej znane jako *distraint/execution*)

Środek ten polega na zajęciu majątku w celu ewentualnego pozbawienia dłużnika posiadania tego majątku i jego sprzedaży na licytacji na potrzeby spłaty długu, którego dotyczy wyrok.
Aby móc przeprowadzić egzekucję w drodze zajęcia, należy wystąpić do sądu o wydanie nakazu zajęcia (*warrant of control*). Wydanie takiego nakazu będzie skuteczne wyłącznie w przypadku, gdy pozwany:
dysponuje wystarczającym majątkiem pod adresem wskazanym przez wierzyciela egzekwującego, który to majątek będzie można sprzedać na licytacji w celu zgromadzenia potrzebnych środków pieniężnych lub
dysponuje środkami pieniężnymi w kwocie odpowiadającej kwocie roszczenia wskazanej w nakazie (co pozwoli zapobiec sprzedaży majątku).
Sąd będzie mógł wydać taki nakaz wyłącznie w przypadku, gdy pozwany:
nie wywiązał się z obowiązku uiszczenia kwoty, której pokrycie zarządził sąd lub
zalega z przynajmniej jedną ze swoich płatności.
Komornik nie zawsze może zająć i sprzedać majątek pozwanego Wyłączone z zajęcia są na przykład podstawowe artykuły gospodarstwa domowego i narzędzia niezbędne do wykonywania zawodu oraz składniki majątku będące przedmiotem umów dzierżawy z opcją zakupu lub najmu. Komornik nie zajmie majątku pozwanego, jeżeli jego wartość okaże się niewystarczająca do zaspokojenia wierzytelności wskazanej w nakazie po potrąceniu kosztów zajęcia i sprzedaży tego majątku. Sprzedaż na licytacji często pozwala uzyskać zaledwie ułamek pierwotnej wartości sprzedanego składnika majątku.
Ponadto majątek pozwanego mógł już zostać zajęty przez komorników wykonujących czynności na podstawie innego nakazu.
Dodatkowe informacje na temat nakazu egzekucji z ruchomości można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Nakaz zajęcia wynagrodzenia

W ramach tego środka egzekucyjnego sąd wydaje nakaz regularnego potrącania określonej sumy pieniężnej z wynagrodzenia lub pensji dłużnika egzekwowanego w dniu, w którym otrzymuje on takie wynagrodzenie lub pensję, i przekazywania tej kwoty wierzycielowi egzekwującemu.
Sąd może wydać nakaz zajęcia wynagrodzenia wyłącznie w przypadku, gdy pozwany jest zatrudniony przez inną osobę. Takiego nakazu nie można wydać przeciwko pozwanemu będącemu osobą bezrobotną lub samozatrudnioną. Ponadto w przypadku, gdy koszty utrzymania pozwanego przekraczają wysokość jego zarobków, sąd może nie mieć możliwości wydania tego rodzaju nakazu lub może być uprawniony wyłącznie do wydania nakazu spłaty zadłużenia w niewielkich ratach.
Dodatkowe informacje na temat nakazu zajęcia wynagrodzenia można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Nakaz zajęcia majątku dłużnika, w tym nakaz sprzedaży majątku i nakaz wstrzymania się od zbywania majątku

Nakaz zajęcia majątku dłużnika uniemożliwia pozwanemu sprzedaż należących do niego składników majątku (takich jak nieruchomości, grunty lub inwestycje) bez spłaty jego zadłużenia wobec wierzyciela egzekwującego. Wierzyciel egzekwujący zaspokaja się z zysków ze sprzedaży uzyskiwanych przez dłużnika egzekwowanego w rezultacie sprzedaży majątku albo z masy spadkowej pozostawionej przez dłużnika egzekwowanego w przypadku jego

śmierci. W toku tej procedury sąd może również wydać dwa inne rodzaje nakazu sądowego. Po pierwsze, sąd może wydać nakaz sprzedaży wymuszający sprzedaż nieruchomości objętych nakazem zajęcia majątku dłużnika. Po drugie, sąd może wydać nakaz wstrzymania się od zbywania majątku, który uniemożliwia dłużnikowi egzekwowanemu zbywanie nieruchomości w celu uniknięcia egzekucji przeprowadzonej w toku postępowania wszczętego przeciwko niemu na podstawie nakazu zajęcia majątku dłużnika.
Dodatkowe informacje na temat nakazu zajęcia majątku dłużnika można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Nakaz zajęcia rachunku bankowego (obecnie określany mianem *third party order*, wcześniej znany jako *garnishee proceedings*)

Zastosowanie tego środka egzekucyjnego skutkuje wydaniem nakazu zamrażającego rachunki bankowe dłużnika egzekwowanego na podstawie postanowienia sądu. Kwota potrzebna do zaspokojenia długu będącego przedmiotem wyroku zostaje następnie automatycznie przelana na rachunek wierzyciela egzekwującego. Jeżeli fundusze znajdujące się na rachunkach bankowych dłużnika okażą się niewystarczające do pokrycia całości zadłużenia, dostępne środki wykorzystuje się do zaspokojenia przynajmniej części wierzytelności.
Dodatkowe informacje na temat nakazu zajęcia rachunku bankowego można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.
W tym materiale wideo przedstawiono dodatkowe informacje w tej kwestii.

Postępowanie upadłościowe

Jeżeli kwota zadłużenia wynosi co najmniej 5 000 funtów szterlingów, wierzyciel egzekwujący może również wystąpić do sądu o ogłoszenie upadłości pozwanego. Postępowanie w tym zakresie można wszcząć zarówno przed sądem hrabstwa, jak i przed Wysokim Trybunałem (High Court). Koszty takiego postępowania mogą okazać się jednak znaczne.

Nakaz przekazania informacji (obecnie określany mianem *order to obtain information*, wcześniej znany jako *oral examinations*)

Choć nakaz ten nie stanowi sam w sobie środka egzekucyjnego, jego wydanie umożliwia przesłuchanie dłużników egzekwowanych w kwestii ich majątku, aby zapewnić wierzycielowi egzekwującemu możliwość podjęcia bardziej świadomej decyzji przy wyborze środka egzekucyjnego, z którego chce on skorzystać.
Dodatkowe informacje na temat nakazu przekazania informacji można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

Organami właściwymi w zakresie wykonywania orzeczeń w Anglii i Walii są Wysoki Trybunał, sąd hrabstwa lub sąd pokoju. Wysoki Trybunał i sąd hrabstwa wydają wyroki, natomiast sądy pokoju wydają nakazy skierowane do organów samorządu terytorialnego.

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

3.1 Postępowanie

W Anglii i Walii dopuszcza się możliwość wydania tytułu wykonawczego zarówno w odniesieniu do orzeczeń sądów, jak i w odniesieniu do decyzji organów pozasądowych. Nie zawsze wiąże się to z koniecznością wystąpienia do sądu o wydanie nakazu egzekucji. W przypadku zaległych płatności czynszowych, podatków, ceł i akcyzy oraz mandatów za nieprawidłowe parkowanie dopuszcza się możliwość przejęcia kontroli nad mieniem bez konieczności uzyskania zezwolenia sądu.
Zarówno sąd hrabstwa, jak i Wysoki Trybunał są właściwe do wydania nakazu egzekucji w przypadkach, gdy wydały wyrok w przedmiocie danego roszczenia. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że komornik przy sądzie hrabstwa nie może wszcząć egzekucji w przedmiocie jakiejkolwiek kwoty przekraczającej 5 000 funtów szterlingów [chyba że dokonuje egzekucji postanowień umowy podlegającej przepisom ustawy z 1974 r. o kredycie konsumenckim (Consumer Credit Act 1974), która może zostać wykonana wyłącznie przed sądem hrabstwa]. Wyroki sądu hrabstwa rozstrzygające spór dotyczący roszczenia o wartości ponad 5 000 funtów szterlingów należy przekazać Wysokiemu Trybunałowi celem ich wykonania przez komornika przy Wysokim Trybunale. Komornicy przy Wysokim Trybunale nie mogą wykonywać wyroków dotyczących roszczeń o wartości mniejszej niż 600 funtów szterlingów.
Przewidziano procedurę, w ramach której wierzyciele egzekwujący mogą podjąć decyzję o przekazaniu wyroków sądów hrabstw dotyczących roszczeń o wartości od 600 do 5 000 funtów szterlingów do Wysokiego Trybunału celem ich wykonania w drodze egzekucji. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że w postępowaniu przed Wysokim Trybunałem nie można wykonać nakazu zajęcia wynagrodzenia; aby skorzystać z tego środka egzekucyjnego, należy wnieść sprawę do rozpoznania przez sąd hrabstwa.
Jeżeli pozew wniesiono za pośrednictwem portalu Money Claim Online (roszczenia pieniężne online), z wnioskiem o wydanie nakazu egzekucji również można wystąpić przez internet.

Status, role, zakres odpowiedzialności i uprawnienia komorników

Komornicy przy Wysokim Trybunale (*High Court enforcement officers*) – od dnia 1 kwietnia 2004 r. komornicy przy Wysokim Trybunale są odpowiedzialni za wykonywanie nakazów (*writs*) wydawanych przez Wysoki Trybunał. Pełnią oni funkcję specjalistów w dziedzinie wykonywania pism sądowych i są powoływani przez lorda kanclerza (Lord Chancellor), który powierza im odpowiedzialność za wykonywanie pism sądowych w określonych rewirach komorniczych. Za odpowiedniego kandydata na komornika przy Wysokim Trybunale uznaje się osobę, która spełnia szereg kryteriów, m.in. dysponuje odpowiednimi kwalifikacjami, wykazuje się nieposzlakowaną uczciwością w kwestiach finansowych, należy do samorządu zawodowego, a także promuje poszanowanie różnorodności oraz zachowuje się w sposób odpowiedni i zdyscyplinowany. Komornicy przy Wysokim Trybunale mogą wykonywać wyroki sądów hrabstw dotyczące roszczeń pieniężnych, jeżeli kwota roszczenia podlegającego egzekucji przekracza 600 funtów szterlingów, a wierzyciel zdecyduje się dochodzić egzekucji długu przed Wysokim Trybunałem.
Komornicy przy sądach hrabstw (*county court bailiffs*) to pracownicy zatrudniani przez Służbę Sądów i Trybunałów Jej Królewskiej Mości (Her Majesty's Courts and Tribunals Service), a zatem urzędnicy służby cywilnej, zajmujący się egzekucją wyroków lub nakazów wydanych i zarejestrowanych w sądach hrabstw. Wykonują oni nakazy egzekucji z ruchomości, przejmują posiadanie nieruchomości oraz odzyskują mienie objęte nakazem zwrotu mienia. Ponadto komornicy przy sądach hrabstw wykonują inne czynności, w tym osobiste doręczanie dokumentów oraz nakazów pozbawienia wolności.
Licencjonowani komornicy to komornicy prywatni upoważnieni do podejmowania czynności przez sędziego sądu hrabstwa. Zajmują się oni sprawami dotyczącymi zajęcia mienia najemcy przez wynajmującego na zabezpieczenie zaległego czynszu bez udziału sądu. Na mocy szeregu innych ustaw licencjonowani komornicy mogą również egzekwować spłatę innych określonych rodzajów wierzytelności, takich jak zaległy podatek lokalny, podatek od nieruchomości komercyjnych itp.
Sądy pokoju (*magistrates' courts*) – odpowiedzialność za wykonywanie nakazów wydawanych przez sądy pokoju spoczywa na komornikach cywilnych. Mogą oni dokonywać zajęcia i sprzedaży mienia w celu zaspokojenia należności z tytułu grzywny lub mandatu karnego wydanego w danej społeczności. Komornicy cywilni mogą również wykonywać nakazy aresztowania, pozbawienia wolności, osadzenia w ośrodku i objęcia nadzorem wydane przez sąd pokoju na mocy dowolnej spośród szeregu ustaw, uwzględniając ustawy dotyczące egzekwowania grzywien i mandatów karnych wydanych w danej społeczności. Niektóre sądy pokoju mogą zlecać wykonywanie czynności egzekucyjnych komornikom licencjonowanym.

Korzystanie z usług prawników lub innych przedstawicieli zawodów prawniczych

Wierzyciel nie musi składać wniosku o przeprowadzenie egzekucji za pośrednictwem prawnika ani żadnego innego przedstawiciela zawodu prawniczego.

Niemniej jednak postępowanie egzekucyjne może okazać się skomplikowane, zwłaszcza jeżeli toczy się przed Wysokim Trybunałem. Przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego wierzyciele powinni zatem rozważyć zasięgnięcie porady prawnika (*solicitor*), centrum porad prawnych lub Biura Porad Prawnych dla Obywateli.

Wysokość kosztów egzekucji

Każda z metod egzekucji wiąże się z koniecznością uiszczenia innych opłat sądowych. Jak wspomniano powyżej, choć sąd doliczy kwotę opłaty do kwoty należnej od pozwanego, nie będzie mógł zwrócić wierzycielowi uiszczonych przez niego opłat, jeżeli powód nie odzyska środków pieniężnych od pozwanego. Informacje na temat obecnie obowiązujących stawek opłat z tytułu zastosowania poszczególnych środków egzekucyjnych można uzyskać na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

3.2 Główne warunki

Jak wspomniano powyżej, w Anglii i Walii wybór środka egzekucyjnego należy wyłącznie do wierzyciela egzekwującego. Wierzyciele, którzy uzyskali prawomocny wyrok sądu i których wierzytelność nie została jeszcze zaspokojona, są uprawnieni do dochodzenia wykonania tego wyroku przy wykorzystaniu najodpowiedniejszych dostępnych im środków. Dlatego też sąd uwzględnia dokonany przez wierzyciela wybór środka egzekucyjnego, pod warunkiem że wierzyciel dysponuje prawomocnym wyrokiem i złożył odpowiedni wniosek.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Egzekucję można przeprowadzić z następujących składników majątku:

środków zgromadzonych na rachunkach bankowych w toku postępowania wszczynanego na podstawie nakazu zajęcia rachunku bankowego (lub postępowania w przedmiocie zajęcia wierzytelności dłużnika znajdującej się u osoby trzeciej);

ruchomego majątku rzeczowego w drodze zajęcia;

zarejestrowanych środków transportu w drodze zajęcia.

nieruchomości w toku postępowania wszczynanego na podstawie nakazu zajęcia majątku dłużnika.

pensji lub wynagrodzeń w toku postępowania wszczynanego na podstawie nakazu zajęcia wynagrodzenia.

Komornik może zająć wyłącznie majątek należący do pozwanego lub którego pozwany jest współwłaścicielem. Zajęciu nie podlegają następujące składniki majątku:

a) rzeczy lub sprzęt (na przykład narzędzia, książki, telefony, sprzęt komputerowy i pojazdy) wykorzystywane przez dłużnika osobiście w ramach jego stosunku zatrudnienia, prowadzonej przez niego działalności, wykonywanego przez niego zawodu lub profesji, a także rzeczy lub sprzęt potrzebne mu do nauki lub kształcenia, z zastrzeżeniem, że łączna wartość rzeczy objętych tym zwolnieniem lub sprzętu objętego tym zwolnieniem nie może przekraczać 1 350 funtów szterlingów;

b) odzież, pościel, meble, sprzęt gospodarstwa domowego, przedmioty i zapasy, które można racjonalnie uznać za niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb dłużnika i wszystkich członków jego gospodarstwa domowego związanych z życiem domowym, uwzględniając m.in.:

(i) kuchenkę lub kuchenkę mikrofalową;

(ii) lodówkę;

(iii) pralkę;

(iv) stół do jadalni dostatecznie duży, by pomieścić dłużnika i wszystkich członków jego gospodarstwa domowego, wraz z odpowiednią liczbą krzeseł stołowych;

(v) łóżka i komplety pościeli dla dłużnika i każdego członka jego gospodarstwa domowego;

(vi) jeden telefon podłączony do linii naziemnej, a w przypadku braku dostępu do takiej linii w lokalu – telefon komórkowy lub internetowy do użytku dłużnika lub dowolnego członka jego gospodarstwa domowego;

(vii) dowolne przedmioty lub sprzęt, które można racjonalnie uznać za niezbędne do zapewnienia:

odpowiedniej opieki medycznej nad dłużnikiem lub dowolnym członkiem gospodarstwa domowego dłużnika;

bezpieczeństwa w mieszkaniu/domu lub

odpowiedniej ochrony mieszkania/domu (na przykład system alarmowy) lub odpowiedniej ochrony wewnątrz mieszkania/domu;

(viii) wystarczającą liczbę lamp lub pieców bądź innych urządzeń generujących światło lub energię cieplną, aby zaspokoić podstawowe potrzeby członków gospodarstwa domowego dłużnika w zakresie ogrzewania i oświetlenia oraz

(ix) dowolne przedmioty lub sprzęt, które można racjonalnie uznać za niezbędne do zapewnienia należytej opieki nad:

osobą poniżej 18. roku życia;

osobą niepełnosprawną lub

osobą starszą;

c) psy towarzyszące (w tym psy przewodnicy, psy dla osób niesłyszących i psy dla osób niepełnosprawnych), psy pasterskie, psy stróżujące lub zwierzęta domowe;

d) pojazd opatrzony ważnym oznaczeniem przyznawanym osobom niepełnosprawnym z uwagi na fakt, że jest wykorzystywany do przewozu osoby niepełnosprawnej, lub co do którego występują uzasadnione przesłanki, by przypuszczać, że może być wykorzystywany do przewozu osoby niepełnosprawnej;

e) pojazd (nawet będący własnością publiczną) wykorzystywany do celów związanych z działalnością policji, straży pożarnej lub pogotowia ratunkowego, lub co do którego występują uzasadnione przesłanki, by przypuszczać, że może być wykorzystywany w takich celach oraz

f) pojazd opatrzony ważnym oznaczeniem Brytyjskiego Stowarzyszenia Medycznego (British Medical Association) lub innym oznaczeniem przyznawanym pojazdom wykorzystywanym w przypadkach zagrożenia zdrowia z uwagi na fakt, że jest wykorzystywany do celów związanych z przeciwdziałaniem przypadkom zagrożenia zdrowia, lub co do którego występują uzasadnione przesłanki, by przypuszczać, że może być wykorzystywany w takich celach.

Komornik może dokonać zajęcia tylko tego mienia, co do którego można przypuszczać, że uda się je sprzedać z zyskiem na licytacji. Komornicy nie mogą zająć mienia, jeżeli uznają, że zyski z jego sprzedaży okażą się niewystarczające do zaspokojenia choćby części kwoty wskazanej w nakazie po odliczeniu kosztów zajęcia i sprzedaży na licytacji.

Jeżeli chodzi o nakaz zajęcia wynagrodzenia, sąd weźmie pod uwagę kwotę, której pozwany potrzebuje, aby pokryć koszty swojego utrzymania, tj. koszty artykułów spożywczych, czynszu lub rat kredytu hipotecznego oraz podstawowych artykułów, a także aby móc regularnie opłacać rachunki, np. za energię elektryczną. Kwotę tę określa się mianem „kwoty wynagrodzenia podlegającej ochronie”. Jeżeli zarobki pozwanego przewyższają kwotę wynagrodzenia podlegającą ochronie, sąd wyda nakaz zajęcia wynagrodzenia.

W przypadku wydania nakazu zajęcia rachunku bankowego dłużnik egzekwowany, który nie może wypłacić środków pieniężnych ze swojego rachunku bankowego lub rachunku w towarzystwie budowlanym i który twierdzi, że sam doświadcza lub członkowie jego rodziny doświadczają z tego tytułu trudności w pokryciu kosztów zwykłego utrzymania, może zwrócić się do sądu o wydanie nakazu płatności na rzecz osób znajdujących się w niedostatku, który umożliwia dokonanie jednej lub większej liczby płatności na rzecz konkretnych osób.

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Zarówno w przypadku dłużników, jak i w przypadku osób trzecich niespełnienie wymogów określonych w nakazach sądowych skutkuje możliwością nałożenia na te osoby sankcji za obrazę sądu. Sankcje takie obejmują obowiązek „wyrażenia czynnego żalu z powodu obrazy sądu" (tj. złożenia przeprosin na ręce sędziego na posiedzeniu jawnym), a w najpoważniejszych przypadkach – karę pozbawienia wolności do 14 dni.

Na bankach spoczywają określone zobowiązania w zakresie ujawniania informacji i zajmowania rachunków bankowych. Jeżeli bank otrzyma nakaz zajęcia rachunku bankowego skierowany przeciwko jednemu ze swoich klientów, nie ma obowiązku ujawnić, ile środków pieniężnych znajduje się na tym rachunku. Bank może wskazać, że na rachunku nie ma żadnych środków pieniężnych, że ilość środków pieniężnych na rachunku jest niewystarczająca do pokrycia całej kwoty zadłużenia, ale może zostać wykorzystana do pokrycia części tej kwoty, lub że środki znajdujące się na rachunku są wystarczające do zaspokojenia całości wierzytelności. Kwestie związane z tym, jakiego rodzaju inne informacje bank może przekazywać, regulują bardzo rygorystyczne przepisy w zakresie ochrony danych osobowych.

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

We wszystkich nakazach sąd wyznacza termin, w którym strona, przeciwko której skierowany jest nakaz, musi udzielić stosownych informacji lub zastosować się do nakazu oraz poucza o maksymalnym wymiarze sankcji, które grożą za niezastosowanie się do nakazu

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Wszystkie sądowe środki egzekucyjne (nakaz zajęcia majątku dłużnika, nakaz zajęcia wynagrodzenia i nakaz zajęcia rachunku bankowego) są wydawane w postępowaniu składającym się z dwóch etapów. Etap postępowania dotyczący środków tymczasowych przeprowadza się wyłącznie na podstawie pism sądowych, a dłużnik egzekwowany nie ma żadnego wpływu na jego przebieg. Aby można było jednak przejść do końcowego etapu postępowań dotyczących wydania nakazu zajęcia wynagrodzenia i nakazu zajęcia rachunku bankowego, konieczne jest przeprowadzenie rozprawy i wezwanie dłużnika egzekwowanego do stawienia się na tej rozprawie w celu zapewnienia mu możliwości przedstawienia powodów, dla których uważa on, że planowany środek egzekucyjny nie powinien zostać zastosowany. Rozprawę „końcową" przeprowadza się przed tym samym sądem, w którym złożono pierwotny wniosek dotyczący danego środka egzekucyjnego (chyba że strona zwróci się z wyraźnym wnioskiem o przeprowadzenie rozprawy przed innym sądem). Wszystkie strony zostaną powiadomione o terminie rozprawy z odpowiednim wyprzedzeniem – niezależnie od specyfiki konkretnej sprawy wyznaczono minimalny okres, który musi upłynąć od zakończenia etapu postępowania dotyczącego środków tymczasowych, przekazania powiadomienia o zwołaniu rozprawy „końcowej", aż do dnia rozprawy, aby zapewnić dłużnikowi (a także dowolnej osobie trzeciej bezpośrednio zaangażowanej w sprawę, np. bankowi w przypadku nakazu zajęcia rachunku bankowego) możliwość odpowiedniego przygotowania się do rozprawy. Jeżeli termin rozprawy „końcowej" wyznaczono w dniu, który nie jest dogodny dla stron, mogą one zwrócić się o przełożenie rozprawy na bardziej dogodny termin. W takim przypadku nakaz tymczasowy zostanie utrzymany w mocy, ale nie uprawomocni się do chwili zakończenia rozprawy.

Jeżeli chodzi o nakaz zajęcia majątku dłużnika, wierzyciel ma obowiązek doręczyć dłużnikowi nakaz tymczasowy i, o ile dłużnik nie wniesie sprzeciwu, nakaz tymczasowy uznaje się za prawomocny bez potrzeby przeprowadzenia rozprawy, chyba że sędzia postanowi inaczej. Dłużnik musi przekazać sądowi odpowiedź w terminie 10 dni od dnia doręczeniu mu powiadomienia o wyznaczeniu terminu rozprawy. Jeżeli dłużnik sprzeciwia się nałożeniu nakazu tymczasowego lub jeżeli sędzia podjął decyzję o przekazaniu sprawy, sprawę przekazuje się do rozpoznania przed sądem, który wydał pierwotny wyrok w sprawie, po czym wyznacza się termin rozprawy. Rozprawę przeprowadza się z udziałem zarówno wierzyciela, jak i dłużnika.

Na postanowienie sądu o wydaniu nakazu nie przysługuje zażalenie. W stosownych przypadkach dopuszcza się wyłącznie możliwość wniesienia apelacji od pierwotnego wyroku przyznającego wierzycielowi prawo do wystąpienia o przeprowadzenie egzekucji lub złożenia wniosku o uchylenie tego wyroku. Sąd może odstąpić od egzekucji tylko wówczas, gdy wyrok zostanie skutecznie zaskarżony przez wniesienie apelacji lub uchylony. Jeżeli środek zaskarżenia wobec wyroku wniesiono po tym, jak sąd przychylił się do wniosku wierzyciela o przeprowadzenie egzekucji, nakaz egzekucji może zostać wstrzymany po wystąpieniu do sądu ze stosownym wnioskiem w tym zakresie. W takiej sytuacji komornicy nie mogą zająć majątku, ale mają obowiązek sporządzić wykaz składników majątku, które można będzie następnie zająć i sprzedać w drodze licytacji.

Jeżeli wierzyciel złożył prawidłowo sporządzony wniosek o przeprowadzenie egzekucji do sądu, sąd nie może odmówić wyrażenia zgody na zastosowanie środka egzekucyjnego wybranego przez wierzyciela. Dlatego też nie ma potrzeby, aby wierzyciel miał możliwość wniesienia środków zaskarżenia przeciwko postanowieniu w przedmiocie wyrażenia zgody na zastosowanie środka egzekucyjnego.

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

Nakaz zajęcia lub postanowienie w przedmiocie przejęcia kontroli są ważne przez określony czas. tj. 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia o dodatkowe 12 miesięcy na mocy postanowienia sądu.

W toku postępowania dotyczącego zajęcia dłużnika należy powiadomić o egzekucji z siedmiodniowym wyprzedzeniem, aby zapewnić mu możliwość spłaty zadłużenia i pokrycia kosztów postępowania, zanim komornik dokona zajęcia. Termin ten może zostać skrócony na mocy postanowienia sądu w przypadku stwierdzenia przesłanek świadczących o tym, że dłużnik zamierza przenieść składniki swojego majątku w celu uniknięcia egzekucji.

W przypadku dłużnika będącego osobą fizyczną komornik nie może dokonać zajęcia przed godz. 6.00 ani po godz. 21.00.

Komornik nie może wejść do pomieszczeń w celu dokonania zajęcia, jeżeli jedynymi osobami przebywającymi w pomieszczeniach, w których znajduje się majątek, są dziecko lub osoba wymagająca szczególnego traktowania (niezależnie od tego, czy w pomieszczeniach tych znajduje się więcej niż jedna osoba należąca do którejkolwiek z tych kategorii, czy też osoby należące do obydwu tych kategorii).

Jeżeli dłużnik jest osobą wymagającą szczególnego traktowania, opłata lub opłaty należne z tytułu przeprowadzenia czynności egzekucyjnych związanych z zajęciem nie podlegają odzyskaniu, chyba że komornik zapewnił dłużnikowi możliwość uzyskania pomocy i zasięgnięcia porady przed przystąpieniem do pozbawienia dłużnika posiadania majątku.

Powiązane strony

Ministerstwo Sprawiedliwości

Stowarzyszenie Komorników Cywilnych (Civil Enforcement Association)

Stowarzyszenie Komorników przy Wysokim Trybunale (High Court Enforcement Officers Association)

Ta strona jest częścią portalu Twoja Europa.

Państwa opinia na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.



Ostatnia aktualizacja: 22/10/2021
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.